

Informationsblankett för skolor som deltar i undersökningen

LÄRARENS INSTRUKTIONER

Barnens värld är en global undersökning om barns välbefinnande. Över 20 länder med olika kulturell, ekonomisk och social bakgrund deltar i studien. Barnens värld- undersökningen har genomförts fyra gånger tidigare. I Finland har den genomförts tre gånger på finska, och ska nu för första gången också genomföras på svenska. Som en del av en internationell forskargrupp är vi nu med och genomför datainsamling för den så kallade femte undersökningsvågen.

Syftet är att utreda barns upplevelser av välmående och levnadsförhållanden i vardagen. Vi är t.ex. intresserade av barns upplevelser av deras skolgång, barns intresse för naturen, hur oroliga de känner sig gällande krig, och om de har hört talas om barnskydd. Vi är intresserade av att se om skillnaderna i barns välmående har ökat, hur deras känsla av säkerhet ser ut, samt hur de upplever sina kamratrelationer och sin familjs ekonomiska situation.

Studien genomförs av ämnet socialt arbete vid Åbo universitet och målgruppen är barn i årskurs 2, 4 och 6 i grundskolan. Eleverna svarar på enkäten på finska eller svenska under lektionstid under handledning av läraren. Vid behov kan vi (projektets forskare) hjälpa de deltagande skolorna att genomföra enkäten via Teams. Eleverna svarar på enkäten i Webropol via en dator, surfplatta eller smarttelefon och det tar ungefär 30-45 minuter att fylla i enkäten. Enkäten fylls i utan individuella identifierbara uppgifter. Vi samlar in svar från ungefär 1000 barn sammanlagt per åldersgrupp från hela Finland.

Utöver denna informationsblankett publiceras anvisningar för att delta i enkäten på projektets webbsida. Vi vill respektera barnets rätt att själv bestämma om hen vill delta eller inte, vi informerar således också barnen om deras rätt att välja att inte svara på enkäten. Eleverna informeras om att deltagandet i enkätundersökningen är frivilligt och att de kan avbryta eller dra tillbaka sitt samtycke till att delta i studien när som helst. Eventuella halvt ifyllda enkätsvar sparas inte.

Svaren behandlas konfidentiellt och uppgifter om enskilda elever kommer inte under något tillfälle att offentliggöras. De personuppgifter som samlas in i undersökningen behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (dataskyddsmeddlandet finns att se på projektets hemsida (https://sites.utu.fi/lastenmaailmat/wp-content/uploads/sites/536/2025/04/Tietosuojaseloste_Lastenmaailmat.pdf)). Det insamlade forskningsmaterialet kommer att förvaras ändamålsenligt på en datasäker nätverksstation. Tillgången till nätverksstationen är begränsad till de forskare som ansvarar för projektets datainsamling. Materialet lagras i ämnets (socialt arbete) databas vid Åbo universitet. Efter att studien har avslutats arkiveras materialet permanent som en del av det internationella Children's Worlds forskningsnätverkets arkiv.

Hur genomförs undersökningen i skolan? Undersökningen genomförs med hjälp av en Webropol-enkät. En länk till enkäten finns på Barnens Världs hemsida från och med den 14 maj: <https://sites.utu.fi/lastenmaailmat/lasten-maailmat-5-aineistonkeruu-2025/>

Eleverna svarar anonymt på enkäten i skolan under lektionstid med hjälp av läraren. **För barn som är 8 år läser läraren först frågan högt för eleverna, varefter eleverna svarar på frågan. Sedan går man vidare till nästa fråga.** 10- och 12-åriga barn svarar i sin egen takt. Det lönar sig att reservera en hel lektion för att svara på enkäten, även om en del elever (speciellt 10–12-åringar) eventuellt blir snabbare klara. För de elever som hinner bli klara med enkäten snabbare har vi laddat upp sudoku-uppgifter på undersökningens hemsida som eleverna kan göra efter att de har svarat klart på enkäten.

Enkäten är konfidentiell och ställer inga sådana frågor utifrån vilka enskilda barn skulle kunna identifieras. Resultaten rapporteras inte heller på ett sådant sätt att enskilda respondenter eller skolor kan identifieras. Nästan alla frågor besvaras genom att kryssa i en ruta. I enkäten för 8-åringarna besvaras många frågor genom att välja en lämplig uttryckssymbol som beskriver elevens egen åsikt.

Vi hoppas att du som lärare ger eleverna fullständig information om undersökningen; vad syftet är, undersökningens ämnesområden, samt etiska principer så som det beskrivs i det bifogade dokumentet ”Deltagarinformation till barn”. En del av denna information finns också skriven på enkätens första sida som barnen själva kan läsa.

Det är viktigt att barnen känner sig bekväma med att svara på enkäten. Vi vill inte att någon ska delta om hen inte vill. Vi rekommenderar att de elever som inte deltar i enkäten får någon annan motsvarande uppgift. Det är också viktigt att berätta för eleverna att de inte behöver svara på sådana frågor som de inte vill svara på. Undersökningens etiska principer säkerställs genom att elevernas vårdnadshavare informeras om enkätundersökningen. Information om undersökningen till vårdnadshavare finns i det bifogade dokumentet ”Information till vårdnadshavare” som kan skickas ut till elevernas vårdnadshavare t.ex. via Wilma innan enkätundersökningen genomförs med eleverna.

Läraren som övervakar undersökningen ombeds också att fylla i en mycket kort lärarenkät som hittas på Barnens Världs hemsida där vi frågar efter grundläggande information om skolan. Vi tar också gärna emot respons gällande enkätundersökningen av både elever och lärare. Responsen kan skrivas in i lärarenkäten.

Efter att undersökningen har genomförts:

När enkäten är klar och skickad sparas den automatiskt på en server som endast kan nås av projektets forskargrupp. Forskargruppen ansvarar för den vidare bearbetningen och analysen av uppgifterna. De nationella resultaten av kartläggningen sammanställs och skickas ut till alla deltagande kommuner och skolor. Dessa resultat kan till exempel delas med elever om man så vill.

Forskningsdata kommer också att skickas till Barnens värld undersökningens internationella forskargrupp som kommer att kombinera data från olika länder. Vi hoppas att ni, skolans lärare och

elever, är intresserade av att delta i denna enkätundersökning och på så sätt hjälpa oss att bättre förstå barns världar.

För mer information om projektet, vänligen kontakta de undertecknade.

Tack för ditt samarbete!

Ämnet socialt arbete vid Åbo universitet, och:

Leena Haanpää

Universitetslektor

Telefon: 040 827 5232

E-post: leena.haanpaa@utu.fi

Anna Siegfrids

Universitetslärare

Telefon: 050 465 4041

E-post: anna.siegfrids@utu.fi

Projektets hemsida hittar du här: <https://isciweb.org/>